

JAVA

Nástroje v JDK

Nástroje

- javac
- javadoc
- jdb
- javah
- jconsole
- jshell
- ...

JAVA

javac

javac

- parametry
 - cp
 - encoding

 - g debugovací informace
 - g:none

 - target verze bytecode (7, 8, 9,...)
 - release

 - source verze jazyka

 - d adresář pro generovaný bytecode

 - ...

JAVA

jshell

jshell

- interaktivní shell
- od Java 9

JAVA

javadoc

Přehled

- nástroj na automatické generování dokumentace ze zdrojových kódů
- deklarace tříd atd. plus dokumentační komentáře
 - dokumentace je přímo v kódu
 - snadno se udržuje aktualizovaná
- výstup – (implicitně) HTML stránky
- dokumentační komentáře
 - `/** komentar */`
 - před popisovaný element
 - uvnitř – text + speciální tagy + html kód
- program `javadoc`
 - ve standardní distribuci
 - vygeneruje dokumentaci

Komentáře

- dokumentační komentáře těsně před popisovaný element

```
/** Komentar ke tride */  
public class MyClass {  
    /** Komentar k atributu */  
    public int a;  
    /** Komentar k metode */  
    public void foo() {  
        ...  
    }  
}
```

Komentáře

- jinde jsou ignorovány (jako normální komentáře)

```
/** ignorovano */  
import java.util.*;  
  
public class MyClass {  
    void foo() {  
        /** ignorovano */  
    }  
}
```

Víceřádkové komentáře

- komentáře typicky přes více řádků
- úvodní mezery a hvězdička na dalších řádcích jsou ignorovány
- bez hvězdičky mezery nejsou ignorovány (od 1.3)

```
/** Tohle je viceradkovy komentar.  
 * Uvodni mezery a hvezdicky  
 * jsou ignorovany a odstraneny.  
 */
```

```
/** Zde uvodni mezery ignorovany  
 nejsou - chybi hvezdicka.  
 */
```

Sekce komentářů

- dvě sekce v dokumentačních komentářích
 - hlavní popis
 - sekce s tagy
- nejdřív je hlavní popis, pak sekce s tagy
 - pořadí sekcí nelze prohodit
 - sekce s tagy začíná prvním tagem (@neco)

```
/** Hlavní popis elementu. Stále hlavní  
 * popis elementu  
 * @see java.lang.Object  
 */
```

- komentáře mohou mít pouze jednu sekci

Druhy tagů

- "block tags"
 - @tag
 - samostatné tagy
 - můžou stát jen na začátku řádku (úvodní mezery a hvězdička ignorovány)
 - znak @ jinde než na začátku řádku je normální znak
- "in-line tags"
 - {@tag}
 - můžou stát kdekoliv v textu
 - i hlavním popisu

```
@deprecated As of JDK 1.1,  
replaced by {@link #setBounds(int,int,int,int)}
```

Komentáře

- první věta komentáře = shrnutí
 - věta končí první tečkou následovanou bílým znakem (nebo prvním tagem)
 - zobrazena
 - v přehledu členů třídy (metody, atributy)
 - v krátkém popisu třídy
- jeden komentář k více atributům

```
/** Komentar patri k obema atributum */  
public int x, y;
```

HTML

- text komentářů – HTML
- lze používat HTML tagy
 - ```
/** Tohle je dokumentacni
 * komentar
 */
```
- znaky `<` `>` `&` zapisovat jako v HTML
  - `<` ... `&lt;`;
  - `>` ... `&gt;`;
  - `&` ... `&amp;`;
- není vhodné používat některé tagy
  - např. hlavičky `<h1>` `<h2>`
  - naruší strukturu vygenerované dokumentace

# Dědění komentářů

- pokud není komentář definován, dědí se od nadřazené třídy
  - u předefinovaných metod
  - u implementovaných metod z interfaců
- dědí se ta část komentáře, která není definována
  - platí od 1.4
  - do 1.3 – přítomnost dokumentačního komentáře zamezila dědění z předků
- explicitní dědění `{@inheritDoc}`



# Popis balíku

- dokumentační komentář k balíku
  - soubor package.html
  - ve stejném adresáři jako třídy
  - obsahuje HTML stránku
  - do dokumentace se vloží vše mezi `<body>` a `</body>`
  - píše se bez `/** ... */`
  - první věta – krátký popis balíku
- 
- popis skupiny tříd
  - soubor overview.html
  - jako package.html

# Tagy

| <b>Tag</b>    | <b>od JDK</b> | <b>Tag</b>   | <b>od JDK</b> |
|---------------|---------------|--------------|---------------|
| @author       | 1.0           | @return      | 1.0           |
| @{code}       | 1.5           | @see         | 1.0           |
| @{docRoot}    | 1.3           | @serial      | 1.2           |
| @deprecated   | 1.0           | @serialData  | 1.2           |
| @exception    | 1.0           | @serialField | 1.2           |
| {@inheritDoc} | 1.4           | @since       | 1.1           |
| {@link}       | 1.2           | @throws      | 1.2           |
| {@linkplain}  | 1.4           | {@value}     | 1.4           |
| {@literal}    | 1.5           | @version     | 1.0           |
| @param        | 1.0           |              |               |

# Tagy u metod

```
/** Hlavni popis.
 * @param p1 popis parametru p1
 * @param p2 popis parametru p2
 * @throws IOException kdy je vyhozena
 * @throws MyException kdy je vyhozena
 * @returns co vraci
 */
int foo(int p1, long p2) throws
 IOException, MyException;
```

Další tagy

- `@since text`
  - lze použít všude
  - význam: od jaké verze softwaru daný element existuje
  - `@since 1.4`
- `@exception`
  - **to samé jako** `@throws`
- `@author jmeno`
  - jméno tvůrce
  - použití u třídy, balíku a v přehledu

Další tagy

- @see reference
  - "See also" hlavička ve vygenerované dokumentaci
  - tři formáty
  - @see "retezec"
    - @see "The Java language specification"
  - @see label
  - @see package.class#member label
    - @see String#equals(Object) equals
    - @see java.io.File#exists() exists
- {@link package.class#member label}
  - reference v textu
  - podobné jako @see

Další tagy

- `{@linkplain package.class#member label}`
  - stejné jako `{@link ...}`
  - použije se stejný font jako pro text
    - pro `{@link ...}` se použije jiný font
- `@deprecated text`
  - označuje API, které by se už nemělo používat (přetrvává z předchozích verzí)
  - text – vysvětlení proč
  - zpracovává ho i překladač
    - varování při použití takového API
  - od 1.5 – anotace `@deprecated`
- `{@docRoot}`
  - relativní cesta ke kořenovému adresáři vygenerované dokumentace

Další tagy

- `{@literal text}`
  - text se nebude nijak interpretovat
  - `{@literal a<b>c}`
    - v dokumentaci bude `a<b>c`
    - `<b>` se nebude interpretovat jako tag
- `{@code text}`
  - to samé jako `<code>{@literal text}</code>`

javadoc

- vygenerování dokumentace – javadoc
  - součást standardní distribuce
  - spouštění

```
javadoc [parametry] [baliky]
 [zdrojove_soubory]
 [-subpackages pkg1:pkg2:...]
```


Parametry pro javadoc

- `-overview cesta/soubor`
  - jiné umístění pro soubor `overview.html`
- `-public`
  - dokumentace bude obsahovat pouze `public` elementy
- `-protected`
  - dokumentace bude obsahovat `public` a `protected` elementy
  - implicitní chování
- `-package`
  - dokumentace bude obsahovat `public`, `protected` a elementy bez označení
- `-private`
  - dokumentace bude obsahovat všechny elementy

Parametry pro javadoc

- `-doclet trida`
  - doclet generuje dokumentaci
  - implicitní doclet generuje HTML
- `-source 1.4`
  - pokud se používají assertions (pro JDK 1.4)
- `-sourcepath seznam_cest`
  - kde se mají hledat zdrojové soubory
- `-verbose`   `-quiet`
  - uroveň výpisů při generování
- `-locale jazyk_země_varianta`
  - musí být jako první parametr
- `-encoding kodovani`
  - kódování zdrojových souborů

Parametry pro javadoc

- `-d cesta`
  - kam vygenerovat dokumentaci
- `-version`
  - zahrnout tag `@version`
- `-author`
  - zahrnout tag `@author`
- `-windowtitle text`
- `-doctitle text`
- `-header text`
  - bude na začátku každé stránky
- `-footer text`
  - bude na konci každé stránky
- `-nodeprecated`
- `-nosince`

JAVA

ANT

Přehled

- <http://ant.apache.org/>
- nástroj (nejen) na překlad java programů
- obdoba **make**
- napsán v Javě
- rozšiřitelný
  - přidáváním dalších tříd
- vstupní soubor (buildfile)
  - (obdoba makefile u **make**)
  - XML
- NetBeans interně Ant používají pro překlad, spouštění, ... projektů

Buildfile

- implicitní jméno `build.xml`
- obsahuje jeden `project`
- a alespoň jeden `target`

```
<?xml version="1.0" encoding="us-ascii" ?>
<project ...>
 <target ...>
 ...
 </target>
 <target ...>
 ...
 </target>
</project>
```

Project

- atributy
  - name
    - jméno projektu
  - default
    - implicitní target, který se bude provádět, pokud nebude žádný explicitně zadán
    - povinný parametr
  - basedir
    - adresář, od něhož budou všechny cesty v souboru odvozeny
- volitelný element <description>
  - popis projektu

```
<project name="Projekt" default="compile"
 basedir=".">
 <description>Dlouhy popis projektu</description>
```

Target

- posloupnost činností (task), které se mají provést
- může záviset na jiných targets
  - provede se až po těch, na kterých závisí
- atributy
  - name
    - jméno, povinné
  - depends
    - seznam targetů, na kterých závisí
  - description
    - krátký popis
  - if
    - jméno property, která musí být nastavena
  - unless
    - jméno property, která nesmí být nastavena

Target

```
<target name="compile" depends="init"
 description="Prelozi aplikaci">
```

```
.....
```

```
</target>
```

Task

- kód, který může být vykonán
- různý počet parametrů
  - podle druhu
- vestavěné
- volitelné
- vlastní

```
<jmeno atr1="hodnota" atr2="hodnota" .../>
```

```
<javac srcdir="..." destdir="..."/>
```

Property

- jméno a hodnota
- jména – rozlišování velikosti písmen
- získání obsahu property - `${property}`
- vestavěné property
  - `basedir`
  - `ant.file`
  - `ant.version`
  - `ant.project.name`
  - `ant.java.version`
  - **systémové properties Javy**
- vlastní property
  - `<property name="jmeno" .... />`

Příklad

```
<?xml version='1.0' encoding='us-ascii'?>
<project basedir="." default="compile" name="Project">
 <description>Project description</description>

 <property name="src" location="src"/>
 <property name="classes" location="classes"/>

 <target name="init">
 <mkdir dir="${classes}"/>
 </target>

 <target name="compile" depends="init"
description="Compile">
 <javac debug="true" destdir="${classes}"
 srcdir="${src}" includes="**/*.java"
 classpath="${src}" />
 </target>

 <!-- pokračovani -->
```

Příklad

```
<!-- pokračovani -->
```

```
<target name="run" depends="init,compile"
 description="Execute">
 <java fork="true" classname="Main"
 classpath="${classes}" />
</target>
```

```
</project>
```

Spouštění

- `ant [parameter] [target [target2 ... ]]`
- **parametery**
  - `projecthelp`, `-p`
    - napověda projektu
    - popis projektu + popis task
  - `propertyfile <soubor>`
    - definuje property ze zadaného souboru
  - `D<property>=<name>`
    - definice property
  - `buildfile <soubor>`
  - `file <soubor>`
  - `f <soubor>`
    - buildfile

Task javac

- spouští překladač Javy
- překládá pouze ty soubory, které jsou potřeba
  - k souboru .java není .class nebo je starší
  - pozor!
    - určuje pouze podle jmen souborů
    - tj. neví o vnitřních třídách apod.
- atributy
  - `srcdir`
    - adresář s .java soubory
    - povinný
  - `destdir`
    - kam ukládat .class soubory
  - `classpath`
    - **CLASSPATH**

Task javac

- atributy
  - `encoding`
    - kódování
  - `source`
    - `-source` parametr pro javac
  - `compiler`
    - jaký překladač pro Javu se má použít
  - `fork`
    - `true` nebo `false` (implicitně `false`)
    - spustit překladač ve stejné JVM jako ant nebo v nové
- `srcdir`, `classpath` (a další) můžou být nahrazeny vnořenými elementy `<src>`, `<classpath>` (a další)

Task java

- spustí Java aplikaci
- atributy
  - `classname`
    - třída s metodou `main`
  - `jar`
    - jar-soubor ke spuštění
  - povinně buď `classname` nebo `jar`
  - `classpath`
  - `fork`
    - spustit aplikaci v nové JVM
- vnořené elementy
  - `<arg>`
    - parametry příkazové řádky

Task property

- nastaví property na danou hodnotu
- nelze měnit jejich hodnotu
- atributy
  - `name`
    - jméno property
  - `value`
    - hodnota property
  - `location`
    - absolutní cesta zadaného souboru
  - `file`
    - soubor, ze kterého se mají načíst property
  - `url`
    - url, ze kterého se mají načíst property

Task property

- příklady

```
<property name="src" location="src"/>
<property name="foo.dist" value="dist"/>
<property file="foo.properties"/>
<property url="http://..." />
```

Task javadoc

- vytvoří javadoc dokumentaci
- atributy
  - `sourcepath` – adresáře se zdrojáky
  - `sourcefiles` – přímo vyjmenované zdrojáky
  - `packagenames` – pro které balíčku vytvářet
  - `destdir` – do jakého adresáře generovat
  - `public`, `protected`, `package`, `private` – pro které elementy se má dokumentace generovat
  - `author` – zahrnout tag autor
  - `version` – zahrnou tag version
  - ... mnoho dalších

Ostatní

- mnoho dalších tasků
  - `delete`
    - maže soubory/adresáře
  - `move`
    - přesun/přejmenování souborů
  - `mkdir`
    - vytvoření adresáře
  - `copy`
    - kopírování
  - `echo`
    - vypíše text na standardní výstup

JAVA

Maven

Přehled

- <http://maven.apache.org/>
- nástroj pro správu projektů
  - „zjednodušeně“ si lze představit jako rozšíření Antu
    - ale není to rozšíření Antu
- poskytuje
  - správu závislostí
  - usnadnění „překládání“ (build) projektů
  - používání „best practices“
  - přidávání nových modulů
  - ...

Používání

- vygenerování struktury projektu
mvn archetype:generate
  - DarchetypeGroupId=org.apache.maven.archetypes
  - DgroupId=com.mycompany.app
  - DartifactId=my-app
- archetype ~ šablona projektu
- vygeneruje následující strukturu

Struktura projektu

```
my-app
|-- pom.xml
`-- src
 |-- main
 | |-- java
 | | |-- com
 | | | |-- mycompany
 | | | | |-- app
 | | | | | |-- App.java
 |-- test
 | |-- java
 | | |-- com
 | | | |-- mycompany
 | | | | |-- app
 | | | | | |-- AppTest.java
```

POM – Project Object Model

- „definice“ projektu

```
<project xmlns="http://maven.apache.org/POM/4.0.0"
 xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
 xsi:schemaLocation="http://maven.apache.org/POM/4.0.0
 http://maven.apache.org/xsd/maven-4.0.0.xsd">
 <modelVersion>4.0.0</modelVersion>
 <groupId>com.mycompany.app</groupId>
 <artifactId>my-app</artifactId>
 <packaging>jar</packaging>
 <version>1.0-SNAPSHOT</version>
 <name>Maven Quick Start Archetype</name>
 <url>http://maven.apache.org</url>
 <dependencies>
 <dependency>
 <groupId>junit</groupId>
 <artifactId>junit</artifactId>
 <version>3.8.1</version>
 <scope>test</scope>
 </dependency>
 </dependencies>
</project>
```

Životní cyklus „buildu“

- mvn „fáze“
    - vždy se provedou i předchozí fáze
1. process-resources
  2. compile
  3. process-test-resources
  4. test-compile
  5. test
  6. package
  7. install
  8. deploy

JAVA

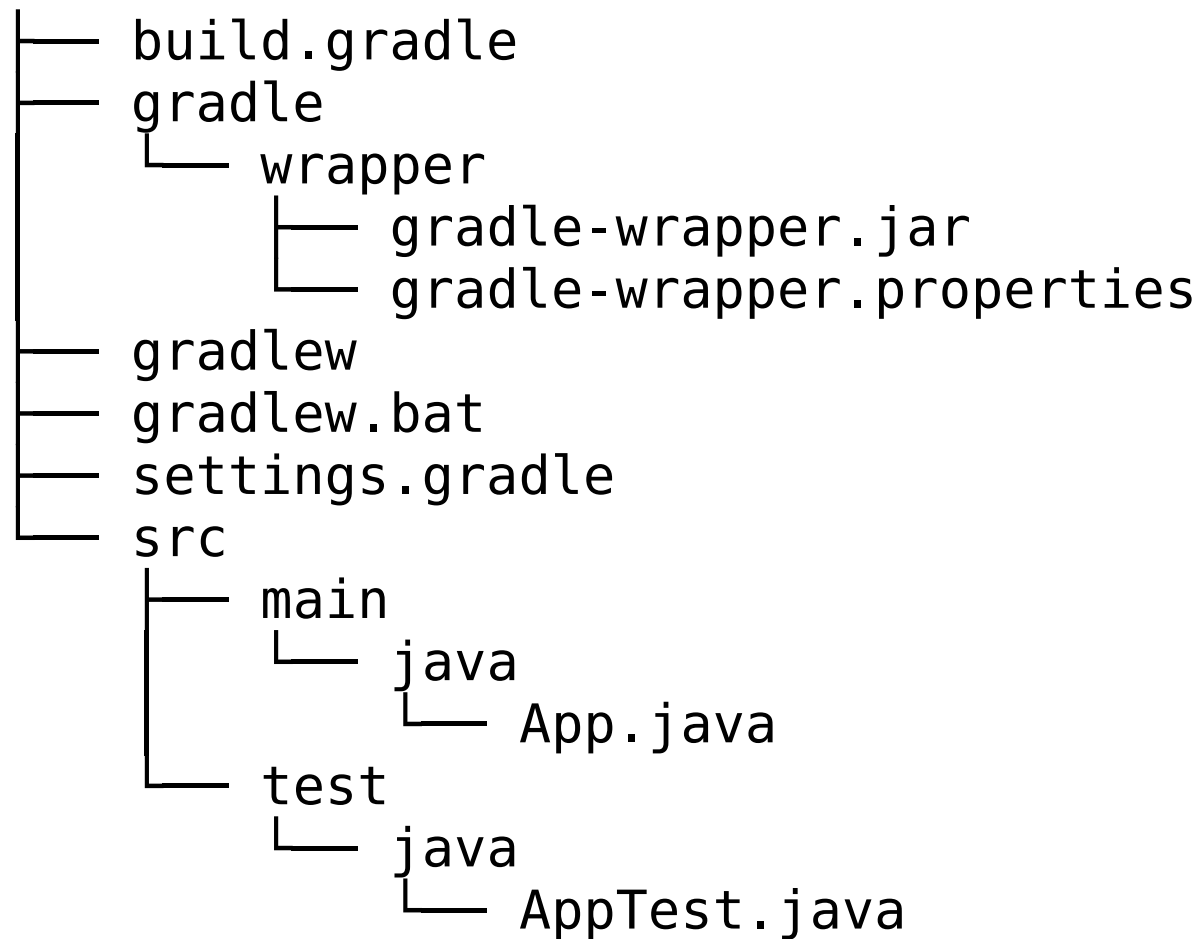
Gradle

Gradle

- <https://gradle.org/>
- podobné jako Maven
  - stejné repozitáře pro závislosti
  - ale vlastní jazyk(y) pro specifikaci projektu
    - DSL v Groovy
    - DSL v Kotlinu
- podpora pro různé jazyky/prostředí
  - Java, Android, Groovy, Scala, Kotlin, C++

Struktura projektu

- gradle init --type java-application

Gradle

- gradle build
- gradle run
- ...

- gradle tasks
  - seznam, co vše lze provádět

Verze prezentace J06.cz.2020.01

Tato prezentace podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Neužívejte komerčně 4.0 Mezinárodní License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).